

Založniki za ureditev fotokopiranja v šolah

Napačno bi bilo, da bi fotokopiranje v šolah popolnoma prepovedali, saj bi to osiromašilo pouk

Petra Mlakar

Ljubljana – Povsod po svetu so šole največji proizvajalec nelegalnih fotokopij in tako je tudi pri nas, je dejal predsednik odbora za učbenike pri Gospodarski zbornici Slovenije dr. **Miha Kovač**. Zato založniki pozivajo šolsko ministrstvo, naj čim prej uredi področje avtorsko-pravnih razmerij pri fotokopiranju v šolah. To se trenutno izvaja nelegalno, zaradi česar so grobo kršene pravice avtorjev učnih gradiv.

Ministrstvo: Postopek je jasen in utečen

Na ministrstvu za šolstvo in šport so trditve zavrnili. Povedali so, da je z njihove strani postopek glede fotokopiranja učnih gradiv na šolah jasen in utečen. Maja 2007 so šolam v zvezi s tem v okrožnici poslali jasna navodila, ki izhajajo iz zakonodaje, dodajajo.

Slovenski zakon o avtorskih pravicah prepoveduje fotokopiranje oziroma ga drastično omejuje, je opozoril Kovač, lahko pa se avtorji in založniki dogovorijo, pod kakšnimi pogoji je fotokopiranje dovoljeno. Po podatkih založnikov je Slovenija poleg Slovaške edina evropska država, ki nima urejene pogodbe o osnovnem fotokopiranju za leposlovje v osnovnih šolah. Sicer je

Slovenska avtorska in založniška organizacija za pravice reproduciranja (SAZOR) po Kovačevih besedah pred dve letoma dala pobudo ministrstvu za ureditev področja. To je ustanovilo delovno skupino, ki naj bi pripravila pravilnik, a se, je dodal, ni še nikoli sestala.

Agencija je pripravila tudi osnutek pogodbe o fotokopiranju, na katero doslej kljub pozivom niso dobili odgovora.

Tudi to na šolskem ministrstvu zanikajo. »Skupina deluje in se sestaja, a za zdaj še ni našla rešitve, ki bi bila za državo sprejemljiva, saj se spet kaže velika pogoltnost nekaterih vpletenih, ki bi radi služili na račun učencev,« so zapisali.

Fotokopije obogatijo pouk

Nobena izobraževalna ustanova ne more dobro delovati brez fotokopiranja, saj s tem učitelji nadgradijo snov v učbenikih, staršem pa tudi ne bi mogli naložiti nakupa vseh knjig, iz katerih se fotokopira, je dejal predsednik mednarodne federacije za pravice reproduciranja **Olav Stokkmo**. Po njegovih ugotovitvah je kar vsaka četrta kopija narejena iz avtorsko zaščenega dela. V državah, kjer so javne šole v državni lasti, se o kompenzaciji za fotokopiranje z založniki in avtorji dogovori kar šolsko ministrstvo. To je treba urediti, kajti gre za pomemben del nacionalne ekonomije, je opozoril Stokkmo.

Kovač je dodal, da je pri nas nelegalno fotokopiranje povezano tudi s prepovedjo rednega menjavanja naslovov v učbeniških skladih. Hkrati pa množičnost pojava po njegovem kaže na to, da se intelektualne lastnine ne zavedamo in je ne cenimo. Tudi inšpektorji se po njegovih besedah v to niso poglobljali, saj založniki učiteljem niso želeli povzročati težav in menijo, da mora to urediti država. Najslabši izid današnjega stanja pa bi bil, da bi šolsko ministrstvo z okrožnico fotokopiranje po šolah preprosto prepovedalo, je sklenil Kovač.

73 odstotkov učiteljev pri pripravi fotokopij jemlje besedilo in slikovno gradivo za fotokopije iz različnih virov in kar

31 odstotkov učiteljev kopira iz učbenikov in delovnih zvezkov.

67 odstotkov staršev navaja, da imajo njihovi otroci v svojih zvezkih nalepljene fotokopije,

39 odstotkov vseh staršev je zagotovo plačalo za fotokopije.

Iz raziskave med učitelji in starši, vir: Založba Rokus Klett in Valicon